

Prof. dr hab. Marian Szczodrowski

Wykształcenie wyższe

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (1958-1963), mgr filologii klasycznej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (1966-1970), mgr filologii germańskiej. Doktorat: Wydział Filologiczny UAM Poznań, stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa stosowanego (1974), praca na temat: *Modele konfiguracji materiału językowego w planie lingwistyczno-dydaktycznym*, promotor prof. zw. dr hab. Ludwik Zabrocki. Habilitacja: Wydział Neofilologii UAM Poznań, stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa stosowanego (1989), monografia na temat: *Statyczne i dynamiczne struktury języka w aspekcie glottodydaktycznym*. Tytuł naukowy profesora nauk humanistycznych (2002).

Pełnione funkcje

Kierownik Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych w Wyższej Szkole Nauczycielskiej i Wyższej Szkole Pedagogicznej w Szczecinie (1970-1985), Profesor nadzwyczajny w Uniwersytecie Szczecińskim (1991-1994) Profesor nadzwyczajny w Uniwersytecie Gdańskim (1994-2002), Profesor tytularny nadzwyczajny w Uniwersytecie Gdańskim (2002-2004), Profesor tytularny zwyczajny w Uniwersytecie Gdańskim (2004-2010), Kierownik Katedry Filologii Germańskiej (1994-1996) oraz kierownik Zakładu Teorii Komunikacji Obcojęzycznej w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Gdańskiego (1995-2010), Dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego (2002-2005). Obecnie: Profesor zwyczajny w Ateneum Szkole Wyższej w Gdańsku.

Działalność naukowo-badawcza

Przedmiot badań stanowią: 1. procesy kodowe przebiegające u uczących się podczas przekazywania, dekodowania, zrozumienia sygnałów/informacji obcojęzycznych oraz budowania na ich podstawie strukturalnych matryc lingwalno-mownych w magazynie-urządzeniu obcojęzycznym oraz 2. procesy zakodo(wy)wania i utrwalania przyswojonych struktur języka obcego celem usprawnienia receptywnego i produktywnego funkcjonowania mechanizmu obcojęzycznego. Ponadto poddaje się analizie funkcjonowanie (a) intraindywidualnego subukładu sterowniczego i samosterowalnego nadawcy prymarnego, (b) interindywidualnego subukładu sterowniczego i samosterowalnego na odcinku nadawca – odbiorca, (c) intraindywidualnego subukładu sterowniczego i samosterowalnego odbiorcy prymarnego oraz subukładu kontrolnego od sekundarnego nadawcy do sekundarnego odbiorcy.

Wykaz osiągnięć w pracy naukowej

Książki, podręcznik

1. *Modele konfiguracji materiału językowego w planie lingwistyczno-dydaktycznym*, PWN, Warszawa - Poznań 1977, 89 ss.
2. *Statyczne i dynamiczne struktury języka w aspekcie glottodydaktycznym*, Wydawnictwa Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Rozprawy i Studia T. (CIX)35, Szczecin 1988, 258 ss.
3. *Steuerung fremdsprachlicher Kommunikation*. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2001, 241 ss.
4. *Glottokodematyka a nauka języków obcych*. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2004, 144 ss.
5. *Fremdsprachliche Lehr-Lern-Vorgänge im kodematischen Blickfeld*. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2009, 225 ss.
6. (et al.) *Der deutsche Wortschatz mit Humor. Texte und lexikalische Übungen*. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 1994, 137 ss.

Redakcja książek

1. *Efektywność nauczania języków obcych na kursach pozaszkolnych*, Towarzystwo Wiedzy Powszechnej, Szczecin 1980, 159 ss.
2. (et al.) *Johann Gottfried Herders Humanistisches Denken und Universale Wirkung*. Materialien des internationalen wissenschaftlichen Symposiums des Lehrstuhls für Germanische Philologie an der Universität Gdańsk (3.-5.11.1994), Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1997, 127 ss.
3. *Studia Germanica Gedanensia 3*, Uniwersytet Gdański, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1997, 196 ss.
4. (et al.) *Danzig und der Ostseeraum. Sprache, Literatur, Publizistik*. Herausgegeben von Holger Böning,

- Hans Wolf Jäger, Andrzej Kątny und Marian Szczodrowski, Edition Lumiere, Bremen 2005, 351 ss.
5. (et al.) *Studia Germanica Gedanensia 14*, Studien zur Angewandten Linguistik. Herausgegeben von Andrzej Kątny und Marian Szczodrowski. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2006, 321 ss.

Artykuły

1. *Zagadnienia regionu w procesie nauczania języka niemieckiego*. W: *Języki Obce w Szkole* nr 2, 1969, 111-112.
2. *Uwagi o zastosowaniu metod strukturalnych w nauczaniu języka niemieckiego (na przykładzie lekto-ratu w WSN)*. W: *Zeszyt Naukowy* nr 2, Wyższa Szkoła Nauczycielska, Szczecin 1970, 147-159.
3. *Struktury morfologiczne w podręczniku do nauki języka niemieckiego*. W: *Zeszyty Naukowe* nr 6, Wyższa Szkoła Nauczycielska, Szczecin 1972, 175-200.
4. *Betrachtungen zur Theorie und Praxis des Deutschunterrichts für Anfänger*. W: *Glottodidactica* Vol. VI, Poznań 1972, 125-132.
5. *Glottodidaktik im Lichte der Regelungstheorie*. W: *Grundfragen der Methodik des Deutschunterrichts und ihre praktischen Verfahren*, Max Hueber Verlag München 1975, 253-258.
6. *Modele statyczne języka w lingwistyce stosowanej*. W: *Nowoczesne metody i techniki nauczania języków obcych*, Białystok - Białowieża 1975, 127-132.
7. *Językoznawstwo stosowane a lingwostatystyka*. W: *Języki Obce w Szkole* nr 5, 1976, 259-263.
8. *Konfigurationsmodelle des Sprachmaterials auf linguistisch-didaktischer Ebene*. W: *Glottodidactica* Vol. IX, Poznań 1977, 37-57.
9. *Translokacja cybernetycznego układu sterowniczego do glottodydaktyki*. W: *Neodidagmata X*, Poznań 1977, 237-242.
10. *Taksonomiczna konstrukcja materiału językowego* W: *Języki Obce w Szkole* nr 1, 1978, 14-18.
11. *Glottodydaktyka, socjolingwistyka i kulturoznawstwo*. W: *Języki Obce w Szkole* nr 2, 1978, 67-70 oraz w: *Kulturoznawstwo w nauczaniu języków obcych*, Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Zielona Góra 1980, 170-176.
12. *Nowe techniki nauczania języków obcych*. W: *Funkcje Oświatowo-Wychowawcze Uniwersytetów Powszechnych*. (Materiały z Ogólnopolskiego Seminarium Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, 19-20 stycznia 1979), Warszawa 1979, 46-51.
13. *Zum Prinzip der Doppelfrequenz von Morphosyntaktischen Strukturen*. W: *Lingua Posnaniensis XXII*, Warszawa – Poznań 1980, 161-170.
14. *System glottodydaktyczny, jego założenia i praktyka*. W: *Efektywność nauczania języków obcych na kursach pozaszkolnych*, Towarzystwo Wiedzy Powszechnej, Szczecin 1980, 121-148.
15. *Glottodidaktik im Bereich der Angewandten Sprachwissenschaft. (Ausgewählte Probleme)*. W: *Studia Germanica Posnaniensis IX*, Poznań 1980, 27-35.
16. *Linguistik, Sprachsysteme und Glottodidaktik*. W: *Lubelskie Materiały Neofilologiczne - 1979*, Lublin 1980, 319-327.
17. *Rola "gramatyki dydaktycznej". Próba analizy i syntezy*. W: *Języki Obce w Szkole* nr 2, 1981, 67-73.
18. *Procesy kształtowania kompetencji językowej*. W: *Pozaszkolne formy nauczania języków obcych*, Towarzystwo Wiedzy Powszechnej, Warszawa 1981, 55-64.
19. *Situation und Konsituation im Fremdsprachenunterricht*. W: *Lehrer und Lernende im Deutschunterricht - Kongreßbericht der VI. Internationalen Deutschlehrertagung vom 4.-8. August 1980 in Nürnberg*, 1981 Langenscheidt KG, Berlin und München, 231-235.
20. *Zur Veränderung der Motivationsstruktur vom Anfänger- zum Fortgeschrittenenunterricht*. W: *Lehrer und Lernende im Deutschunterricht - Kongreßbericht der VI. Internationalen Deutschlehrertagung vom 4.-8. August 1980 in Nürnberg*, 1981 Langenscheidt KG, Berlin und München, 553-556.
21. *Zur Stratifikation der sprachlichen und kommunikativen Kompetenz im Fremdsprachenunterricht*. W: *Zielsprache Deutsch* 2/1981, 11-14.
22. *Wybrane zagadnienia z dydaktyki języka specjalistycznego*. W: *Efektywne metody nauczania języka specjalistycznego na lektoratach języków obcych w szkołach wyższych*, Wyższa Szkoła Inżynierska w Radomiu, Studium Języków Obcych, Radom 1981, 15-23.
23. *Kognition, Grammatik und Sprachkommunikation*. W: *Zielsprache Deutsch* 4/1984, 38-41.
24. *Einige Aspekte des Problems Deutsch als Fremdsprache*. W: *Informationen Deutsch als Fremdsprache* Nr. 1/1985, DAAD, 61-64.
25. *Lektoraty języków obcych w świetle pragmalinguistyki*. W: *Model nauczania języków obcych na kierunkach niefilologicznych*, Olsztyn - Warszawa 1985, 198-205.
26. *Ein Beitrag zu Fremdsprachenkönnen und -kenntnissen für Fachbildung*. W: *Nyelvpedagógiai Irások*, MKKE, Nyelvi Intézet Budapest 1985, 90-95.

27. *Ansätze der kybernetischen Sprachkommunikation. (Ein Beitrag zum kybernetischen Strukturalismus von L. Zabrocki).* W: Zielsprache Deutsch 2/1987, 15-19.
28. *Gesteuerter Lehr-Lern-Prozeß der Fremdsprache.* W: Germanistische Mitteilungen 25/1987, Brüssel, 45-48.
29. *Sytuacyjne nauczanie języków obcych w okresie przed- i wczesnoszkolnym.* W: Wczesne rozpoczyna-nie nauki języków obcych, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 1988, 81-88.
30. *Möglichkeiten der Textbearbeitung im Hochschullektorat.* W: Colloquia Germanica Stetinensia Nr 1, Szczecin 1988, 185-192.
31. *Der bilinguale Speicher-Mechanismus und seine Arbeitsweise.* W: Comunicaciones Germanicas Nr 15, Valladolid (España) 1988, 33-38.
32. *Zur Festigung des Sprachmaterials im interaktiven Klassenverband.* W: Deutsch als Fremd-sprache. 1/1989, 33-37.
33. *Der fremdsprachliche Mechanismus: Konstituierung und Funktionieren.* W: Deutsch als Fachsprache in der Deutschlehrausbildung und -fortbildung, Hrsg. Waldemar Pfeiffer, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1990, 187-192.
34. *Kommunikative Komponenten der fremdsprachlichen Unterrichtsvorgänge.* W: Funktional-kommu-nikative Aspekte der Fremdsprachenausbildung. Linguistische und Methodische Orientierungen. Studia i materiały XXXIV. Germanistyka 7. Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Zielona Góra 1990, 49-54.
35. *Zur Rolle des Rückkopplungsgefüges im fremdsprachlichen Kontakt.* W: Proceedings of the Fourteenth International Congress of Linguists, Berlin/GDR, August 10-August 15, 1987, Editors: Werner Bahner, Joachim Schildt, Dieter Viehweger, III, Akademie-Verlag Berlin 1990, 1859-1861.
36. (et al.) *Kommunikativ-pragmatische Wende und Kommunikationslinguistik/Pragmalinguistik.* W: Colloquia Germanica Stetinensia Nr 3, Szczecin 1992, 109-121.
37. *Fremdsprachliche Übungen und ihre kodematische Spezifik.* W: Beiträge zur Sprachwissenschaft, Sozio- und Psycholinguistik. Probleme des Deutschen als Mutter-, Fremd- und Zweitsprache. Hrsg. Andrzej Kańny. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Rzeszowie, Rzeszów 1993, 227-234.
38. *Verarbeitungsprozesse des Fremdsprachenwortschatzes.* W: Fremdsprachen und Hoch-schule Nr 38/39/1993, 73-82.
39. *Plaszczyzny komunikacji językowej a mechanizm obcojęzyczny .*W: Polska w Zjednoczonej Europie. Nauczanie Języków Obcych. Red. Halina Maleńczyk. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej Lublin 1993, 35-41.
40. *Intraindividuelle Ebene der fremdsprachlichen Kommunikation.* W: Satz - Text - Diskurs. Akten des 27. Linguistischen Kolloquiums, Münster 1992. Hrsg. v. Susanne Beckmann, Sabine Frilling. Max Niemeyer Verlag, Tübingen 1994, Bd.I (Linguistische Arbeiten, Band 313), 317-320.
41. (et al.) *Zum pragmalinguistischen Aspekt des fremdsprachlichen Könnens.* W: Acta Universitatis Nicolai Copernici. Filologia Germańska XIX - Nauki Humanistyczno-Społeczne - Zeszyt 272. Toruń 1994, 113-119.
42. *Interkulturelle Betrachtungsweise des Fremdsprachenunterrichts.* W: Studia i materiały XXXIX. Germanistyka 11. Interkulturelle Aspekte der deutschen Sprache als Teil der Linguistik und der Literaturwissenschaft. Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbińskiego, Zielona Góra 1994, 25-29.
43. *Zur Funktionsweise des fremdsprachlichen Mechanismus.* W: Sprache - Sprechen - Handeln. Akten des 28. Linguistischen Kolloquiums, Graz 1993. Hrsg. v. Dieter W. Halwachs, Irmgard Stütz. Max Niemeyer Verlag, Tübingen 1994, Bd. 2, (Linguistische Arbeiten, Band 321), 361-365.
44. *Sterowanie w glottodydaktyce obcojęzycznej.* W: Języki Obce w Szkole nr 5, 1996, 399-405.
45. *Zum Begriff der sprachlich-kommunikativen Kreativität bei J.G. Herder.* W: Johann Gottfried Herders Humanistisches Denken und Universale Wirkung. Materialien des internationalen wissenschaftlichen Symposiums des Lehrstuhls für Germanische Philologie an der Universität Gdańsk (3-5.11.1994). Jan Data, Marian Szczodrowski (red.) Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1997, 21-30.
46. *Plaszczyzny przekazu w komunikacji językowej.* W: Słowo. Tekst. Czas. Materiały z Międzynarodo-wej Konferencji Naukowej, Szczecin, 4 - 5 czerwca 1996, pod redakcją Michaiła Aleksiejenki, Uni-wersytet Szczeciński, Instytut Filologii Słowiańskiej, Szczecin 1997, 341-347.
47. *Patholinguistik und ihre Gegenstandsbereiche.* W: Studia Germanica Gedanensia 3, Uniwersytet Gdański, Gdańsk 1997, 117-127.
48. *Zur Spezifik der fremdsprachlichen Kodematik.* W: Studia Germanica Posnaniensia XXIII. Festschrift für Andrzej Zdzisław Bzdęga zum 70. Geburtstag. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 1997, 193-203.
49. *Zum Kulturbegriff im fremdsprachlichen Unterricht.* W: Neofilolog, Czasopismo Polskiego

- Towarzy-stwa Neofilologicznego, Nr 15, Poznań 1997, 18-26.
50. *Verarbeitungsvorgänge der fremdsprachlichen Informationen*. W: Tendenzen europäischer Linguistik. Akten des 31. Linguistischen Kolloquiums, Bern 1996. Hrsg. v. Jürg Strässler. Max Niemeyer Verlag, Tübingen 1998 (Linguistische Arbeiten. Band 381), 225-227.
 51. *Metaphorik in der Rechtssprache*. W: Grenzfrev. Rechtskultur und literarische Kultur. Herausgegeben von Hans-Albrecht Koch, Gabriella Rovagnati und Bernd H. Oppermann. Bouvier Verlag, Bonn 1998, 199-210.
 52. *Germanistische Glottodidaktik: Bereiche, Aufgaben und Ziele*. W: Deutsch und Auslandsgermanistik in Mitteleuropa. Geschichte - Stand - Ausblicke. Dokumentation einer internationalen Konferenz, 10.-12. Oktober 1996, Warszawa. Herausgegeben von Franciszek Grucza in Verbindung mit Tadeusz Namowicz, Józef Wiktorowicz, Lech Kolago. Graf-Punkt^R, Warszawa 1998, 390-396.
 53. *Zu einigen speziellen Fragen der Verarbeitung vom fremdsprachlichen (Lern-)Material*. W: Studia Germanica Gedanensia 6, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1998, 183-188.
 54. *Fremdsprachige Dekodierungsprozesse und ihre Konsequenzen*. W: Glottodidactica. Festschrift für Professor Waldemar Pfeiffer zum 60. Geburtstag, Vol. XXVI (1998), Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1998, 269-276.
 55. *Begriffsbestimmungen der Sprech- und Sprachmatrizen bei Zabrocki*. W: Linguam amicabilem facere. Ludovico Zabrocki in memoriam. Editores: Jerzy Bańczerowski, Tadeusz Zgółka. Wydawnictwo Naukowe UAM, Posnaniae, Anno MCMXCIX, 451-462.
 56. *Kodematyczne aspekty procesów translatorycznych*. W: Aktualne kierunki traduktologii polskiej. Materiały konferencji przekładoznawczej pod redakcją Pawła Płusy. Wydawnictwo WSP, Częstochowa 1999, 105-111.
 57. *Glottokodematyka i jej zakresy badawcze*. W: Problemy komunikacji międzykulturowej - lingwistyka, translatoryka, glottodydaktyka. Graf-Punkt, Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2000, 428-450.
 58. *Procesy kodematyczne w komunikacji językowej*. W: "Słowa, słowa, słowa" ... w komunikacji językowej - pod redakcją Marceliny Grabskiej. Zakład Poligrafii Fundacji Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2000, 49-53.
 59. *Zur Aneignung des Deutschen als Fremdsprache aus kodematischer Sicht*. W: Wege und Ziele. Zur Theorie, Empirie und Praxis des Deutschen als Fremdsprache (und anderer Fremdsprachen). Festschrift für Gert Henrici zum 60. Geburtstag. (Perspektiven Deutsch als Fremdsprache; Band 15). Herausgegeben von Karin Aguado und Claudia Riemer. Schneider Verlag Hohengehren GmbH 2001, 177-187.
 60. *Komunikacja językowa a strukturalizm cybernetyczny*. W: W świecie słów i znaczeń. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Bogusławowi Krei pod redakcją Jolanty Maćkiewicz i Ewy Rogowskiej. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2001, 308-316.
 61. *Zur Typologie und Funktion der fremdsprachlichen Kommunikationskanäle*. W: STUDIA NIEMCO-ZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom XXIV, / ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, XXIV. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2002, 661-673.
 62. *Zur Fremdsprachenerlernung und -aneignung in den Interaktionsvorgängen*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom XXV / STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, XXV. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2003, 713-730.
 63. *Strategie und Steuerung als wesentliche Voraussetzungen im Fremdsprachenlernen*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom XXVI / STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, XXVI. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2003, 757-769.
 64. *Mehrkanalige Steuerung im fremdsprachlichen Kommunikationsprozess*. W: Werte und Wertungen. Sprach-, literatur- und kulturwissenschaftliche Skizzen und Stellungnahmen. Festschrift für Eugeniusz Tomiczek. Herausgegeben von Iwona Bartoszewicz, Marek Hałub und Alina Jurasz. Oficyna Wydawnicza ATUT - Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2004, 246-252.
 65. *Fremdsprachlicher Dekodierungsvorgang und seine Lernwirkungen und Nachwirkungen*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom XXVII / STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, XXVII. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2004, 629-637.
 66. *Fremdsprachliche Kommunikation und interkulturelle Kompetenz*. W: Sprachwissen in der Hochschulgermanistik. Interkulturelle Kommunikation. Referate von den Konferenzen in Karpacz 2001, in Słubice 2002. Herausgegeben von Ulrich Engel. DAAD, Bonn 2004, 294-301.

67. *Zur Dekodierung und Kodierung fremdsprachlicher Äußerungen und Texte*. W: Sprache leben und lieben. Festschrift für Zdzisław Wawrzyniak zum 60. Geburtstag. Herausgegeben von Zofia Bilut-Homplewicz und Zygmunt Tęcza. Danziger Beiträge zur Germanistik, Band 13. Peter Lang. Europäischer Verlag der Wissenschaften. Frankfurt am Main et al. 2004, 255-267.
68. *O relewancji leksykalnej w komunikacji językowej*. W: "Słowa, słowa, słowa"... w komunikacji językowej II - pod redakcją Marceliny Grabskiej. Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2004, 337-344.
69. *Kommunikationssituationen und (fremd-)sprachliche Kontakte*. W: Kontakty językowe w Europie Środkowej. Sprachkontakte in Mitteleuropa. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Wydział Filologiczny Wszechnicy Mazurskiej w Olecku w dniach 23.-24.06.2003: Kontakty językowe w Europie Środkowej w perspektywie dia- i synchronicznej/ Sprachkontakte in Mittel-europa aus dia- und synchronischer Sicht. Redaktor tomu: Andrzej Kątny. Wszechnica Mazurska w Olecku, Olecko 2004, 309-316.
70. *Fremdsprachliche Fähigkeiten und ihre möglichen Leistungen*. W: SPRACHEN LEHREN. SPRACHEN LERNEN. NAUCZANIE I UCZENIE SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH. Festschrift für Professor Halina Stasiak zum 70. Geburtstag. Prace ofiarowane Profesor Halinie Stasiak w 70. rocznicę urodzin. Herausgeber/Redaktorzy: Camilla Badstübner-Kizik, Renata Rozalowska-Żądło, Anna Uniszewska. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2004, 97-108.
71. *Konstruktionsetappen des fremdsprachlichen Speicher-Mechanismus*. W: Konstrukte und Realität in der Sprach-, Literatur- und Kulturwissenschaft sowie in der Geschichtsforschung und Sozialwissenschaft. Materialien der Jahrestagung des Verbandes Polnischer Germanisten, 23.-25. April 2004, Poznań. Herausgegeben von Franciszek Grucza, Hans-Jörg Schwenk und Magdalena Olpińska. Stowarzyszenie Germanistów Polskich. Verband Polnischer Germanisten, Wydawnictwo Euro-Edukacja, Warszawa 2004, 63-72.
72. *Einwegkommunikation und Zweiwegkommunikation in der Fremdsprachenerlernung*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom XXIX / STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, XXIX. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2005, 605-612.
73. *Kodematyczne właściwości procesów translacji*. W: Słowo z perspektywy językoznawcy i tłumacza, Tom II. Redakcja naukowa Alicja Pstyga. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2005, 15-22.
74. *Die Übertragungskanäle und ihre Funktionen in der fremdsprachlichen Kommunikation*. W: Danzig und der Ostseeraum. Sprache, Literatur, Publizistik. Herausgegeben von Holger Böning, Hans Wolf Jäger, Andrzej Kątny und Marian Szczodrowski, Edition Lumiere, Bremen 2005, 85-97.
75. *Die Entwicklungsstadien des fremdsprachlichen Speicher-Mechanismus*. W: STUDIA NIEMCO-ZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom XXXI / STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, XXXI. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2005, 585-602.
76. *Sprechhandlungsabsichten - Ihre Spezifizierung und Ausführung*. W: DE LINGUA ET LITTERIS. STUDIA IN HONOREM CASIMIRI ANDREAE SROKA. Edited by Danuta Stanulewicz, Roman Kalisz, Wilfried Kürschner and Cäcilia Klaus. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2005, 81-86.
77. *Verarbeitungs- und Speichervorgänge der fremdsprachlichen Strukturen*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom XXXIII / STUDIEN ZUR DEUTSCH-KUNDE herausgegeben von Lech Kolago, XXXIII. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2006, 457-466.
78. *Angewandte Linguistik in fremdsprachenunterrichtlicher Perspektive*. W: Studia Germanica Gedanensia 14. Studien zur Angewandten Linguistik herausgegeben von Andrzej Kątny und Marian Szczodrowski. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2006, 14-23.
79. *Uczenie się języków obcych w świetle glottokodematyki*. W: Komunikacja językowa w społeczeństwie informacyjnym. Nowe wyzwania dla dydaktyki języków obcych. Redakcja: Jolanta Krieger-Knieja i Urszula Paprocka-Piotrowska. Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Lublin 2006, 7-15.
80. *Glottokodowe procesy przyswajania i użycia języka niemieckiego jako obcego*. W: Glotto-dydaktyczne implikacje we współczesnych badaniach germanistycznych. I Ogólnopolska Konferencja Naukowa. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa we Włocławku, Włocławek 2006, 21-30.
81. *Zur Struktur und Funktion des fremdsprachlichen Rückkopplungsgefüges*. W: Kultura – Literatura – Język. Prace ofiarowane Profesorowi Lechowi Kolago w 65. rocznicę urodzin. Pod redakcją

- Katarzyny Grzywki, Joanny Godlewicz-Adamiec, Małgorzaty Grabowskiej, Małgorzaty Kosackiej, Roberta Małeckiego. Kultur – Literatur – Sprache. Festschrift für Herrn Professor Lech Kolago zum 65. Geburtstag. Herausgegeben von Katarzyna Grzywka Joanna Godlewicz-Adamiec, Małgorzata Grabowska, Małgorzata Kosacka, Robert Małecki. Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007, 828-836.
82. *Język jako specyficzny rodzaj kodu*. W: Opuscula Linguistica Georgio Treder Dedicata. Pod redakcją Edwarda Brezy, Zenona i Anety Liców. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2007, 413-420.
 83. *Sprechsituationen im fremdsprachenunterrichtlichen Handlungsfeld*. W: Angewandte Sprach- und Kulturwissenschaft. Grażyna Łopuszańska (Hrsg.). Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2007, 215-225.
 84. *Komunikacja obcojęzyczna w układzie sprzężenia prostego i zwrotnego*. W: Przegląd Glottody-daktyczny, tom 24: 2008. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa 2008, 97-105.
 85. *Die Aneignung der (Fremd-)Sprache auf der Kommunikations- und Handlungsebene*. W: Perspektywy glottodydaktyki i językoznawstwa. Tom jubileuszowy z okazji 70. urodzin Profesora Walde-mara Pfeiffera. Redakcja naukowa Kazimiera Myczko, Barbara Skowronek, Władysław Zabrocki. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2008, 115-127.
 86. *Zur Zweckmäßigkeit der Verarbeitung des fremdsprachenunterrichtlichen Stoffes*. W: Studia Germanica Posnaniensia XXXI, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Herausgeber Beata Mikołajczyk, Kazimiera Myczko. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2008, 91-100.
 87. *Das fremdsprachliche Lernen als Mikro- und Makroprozesse*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom XL / STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, XL. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2009, 395-404.
 88. *Gdańskie neofilologie: geneza, stan i perspektywa*. W: Tradycje gdańskiej humanistyki. Suplement. Redakcja: Józef Borzyszkowski, Cezary Obracht-Prondzyński. Wydawca Instytut Kaszubski w Gdańsku, Gdańsk 2009, 5-24.
 89. *Fremdsprachliche Intranäle und ihre Funktionen*. W: Zeszyty Naukowe nr 477, Colloquia Germanica Stetinensia nr 16, Fremd- und Selbstwahrnehmung in Sprache, Literatur und Kultur. Teil 1, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2009, 183-192.
 90. *Interiorisation und Exteriorisation als Glottokode-Prozesse*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom XLII / STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, XLII. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2009, 289-295.
 91. *Wesen, Arten und Wirkungen der fremdsprachlichen Steuerung*. W: Glottodidactica Vol. XXXV (2009). Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2009, 9-23.
 92. *Einkodierung von fremdsprachlichen Strukturen als grundlegender Lern- und Aneignungsprozess*. W: AUF DER SUCHE NACH HUMANITAS. Festschrift für Prof. Dr. Irena Światłowska-Prędotą. Herausgegeben von Edward Białek, Jacek Rzesotnik und Eugeniusz Tomiczek. Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2009, Neisse Verlag, Dresden 2009, 177-183.
 93. *Unterrichtliches und (semi-)autonomes Fremdsprachenlernen*. W: Reflexion als Schlüsselphänomen der gegenwärtigen Fremdsprachendidaktik. Kazimiera Myczko (Hrsg.). Peter Lang GmbH, Internationaler Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main u.a. 2010, 85-96.
 94. *Zum Leistungsvermögen des fremdsprachlichen Speicher-Mechanismus*. W: Die Kunst des Dialogs – L'Art du dialogue. Sprache, Literatur, Kunst im 19. Jahrhundert – Langue, littérature, art au XIXe siècle. Festschrift für Wolfgang Drost zum 80. Geburtstag – Mélanges offerts à Wolfgang Drost à l'occasion de son 80e anniversaire. Herausgegeben von Anne Geisler-Szmulewicz, Walburga Hülk, Franz-Josef Klein, Paolo Tortonese. Universitätsverlag Winter, Heidelberg 2010, 193-202.
 95. *Fremdsprachliche Informationen als relevante Komponenten der Kommunikationsvorgänge*. W: Prace Komisji Nauk Filologicznych Oddziału Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu, II. Pod redakcją Piotra P. Chruszczewskiego oraz Stanisława Prędoty. Polska Akademia Nauk Oddział we Wrocławiu. Wrocław 2010, 159-167.
 96. *Matryca językowa i jej wielofunkcyjność*. W: Lingua Terra Cognita I. Księga Pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Romanowi Kaliszowi. Red. Danuta Stanulewicz. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2010, 105-113.
 97. *Überlegungen zum Redundanzbegriff in der Fremdsprachaneignung*. W: STUDIA NIEMCO-ZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom XLVI / STUDIEN ZUR

- DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, XLVI. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2010, 535-544.
98. *Von der grammatischen Dekodierung zur grammatischen Kompetenz*. W: Grammatik im Text und im Diskurs. Mariola Wierzbicka / Zdzisław Wawrzyniak (Hrsg.). Danziger Beiträge zur Germanistik, Band 34. Herausgegeben von Andrzej Kątny. Peter Lang, Internationaler Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main · Berlin · Bern · Bruxelles · New York · Oxford · Wien 2011, 91-99.
 99. *Kodematyczna interpretacja kontaktów językowych*. W: Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu 2, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu, Świecie 2012, 125-131.
 100. *Fremdsprachliche Unterrichtskommunikation: Ausgangsbasis und Zielsetzung*. W: Magdalena Olpińska-Szkiełko, Sambor Gucza, Zofia Berdychowska, Jerzy Żmudzki (Hrsg.): *Der Mensch und seine Sprachen. Festschrift für Professor Franciszek Gucza*. Peter Lang, Internationaler Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main · Berlin · Bern · Bruxelles · New York · Oxford · Warszawa · Wien 2012, 577-585.
 101. *Typische Eigenschaften der glottodidaktischen Interaktionen*. W: Katarzyna Grzywka, Małgorzata Filipowicz, Joanna Godlewicz-Adamiec, Anna Jagłowska, Piotr Kociumbas, Robert Małecki, Ewelina Michta, Domonika Wyrzykiewicz (red./Hrsg.), Band II: *Kultura – Literatura – Język. Pogranicza komparatystyki. Prace ofiarowane Profesorowi Lechowi Kolago w 70. rocznicę urodzin/Kultur – Literatur – Sprache. Gebiete der Komparatistik. Festschrift für Herrn Professor Lech Kolago zum 70. Geburtstag*. Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2012, 1515-1522.
 102. *Die Einkodierung von Sprachstrukturen aus der Sicht der Glottokode-Vorgänge*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom XLIX / STUDIEN ZUR DEUTSCH-KUNDE herausgegeben von Lech Kolago, XLIX. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2012, 599-607.
 103. *Kodematische Überlegungen zum Begriffsbereich: Traduktion – Translation*. W: Andrzej Kątny, Katarzyna Lukas, Jan Sikora (Hrsg./Red.): *Pragmalinguistische Aspekte der polylektalen Kommunikation*, Studia Germanica Gedanensia 27, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2012, 147-153.
 104. *Vorsprachliche und sprachliche Kommunikationsvorgänge (Einige glottokodematische Fragestellungen)*. W: Jolanta Mazurkiewicz-Sokołowska / Dorota Misiek / Werner Westphal (Hrsg.): *Sprachkontakte und Lexikon. Festschrift zum 65. Geburtstag von Prof. Ryszard Lipczuk*, Verlag Dr. Kovač, Hamburg 2013, 267-276.
 105. *Fremdsprachenaneignung: ihr Stand und ihre Perspektive*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom LI / STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, LI. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2013, 447-457.
 106. *Informationelle Prozesse in der (fremd-)sprachlichen Kommunikation (Ausgewählte Fragen)*. W: *Academic Journal of Modern Philology*. Polska Akademia Nauk Oddział we Wrocławiu, Vol. 2 (2013), Wrocław 2013, 153-160.
 107. *Zur Dekodierung und Kodierung der sprachlichen Korpora*. W: Maria Katarzyna Lasatowicz/-Andrea Rudolph (Hrsg.): *Corpora und Kanones. Schlesien und andere Räume in Sprache, Literatur und Wissenschaft*. Bd. 14. trafo Verlagsgruppe Dr. Wolfgang Weist, Wissenschafts-verlag, Berlin 2013, 379-385.
 108. *Zweistufige Dekodierung der fremdsprachlichen (Informations-)Signale*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom LII (STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, LII. Band), Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2013, 299-306.
 109. *Zweistufige Kodierung fremdsprachlicher Informationen*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom LII (STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, LII. Band), Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2013, 307-314.
 110. *Glottokodematyczne procesy uczenia się języków obcych*. W: Konińskie Studia Językowe. Czasopismo Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie. Tom 1 Nr 3. Konin 2013, 259-269.
 111. *Die Herausbildung der Grammatik beim Fremdsprachenlernprozess (Ausgewählte Problemkreise)*. W: Studia Germanica Posnaniensia XXXIII, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Herausgeber Beata Mikołajczyk, Kazimiera Myczko. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2013, 125-133.

112. *Übungen als Grundlage für fremdsprachliche Einkodierungsprozesse*. W: Glottodidactica, Vol. XLI/2 (2014), Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2014, 7-21.
113. *Niektóre aspekty obcojęzycznej glottokodematyki i glottodydaktyki*. W: Imiona komunikacji językowej czyli demakijażowanie sensów. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesor Marcelinie Grabskiej pod redakcją naukową Katarzyny Wojan, Żanny Śładkiewicz i Anny Hau przy udziale Katarzyny Wądołowskiej-Lesner. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2015, 177-188.
114. *Strukturelle Anordnung des fremdsprachlichen Materials*. W: Glottodidactica, Vol. XLII/1 (2015), Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2015, 7-21.
115. *Angewandte Linguistik und ihre Relevanz für die Konzipierung der fremdsprachlichen Unterrichts-materialien*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom LV (STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, LV. Band), Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2015, 575-588.
116. *Fremdsprachenlerner als Empfänger und Sender der Informationsstrukturen*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom LVII (STUDIEN ZUR DEUTSCH-KUNDE herausgegeben von Lech Kolago, LVII. Band), Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2016, 449-463.
117. *Zum Wesen der fremdsprachlichen Einkodierungsprozesse*. W: Glottodidactica, Vol. XLIII/-1(2016). Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2016, 69-80.
118. *Kodematrische Aspekte des Fremdsprachenlernens und -erwerbs*. W: Joanna Kic-Drgas, Anna Mrożewska, Anna Nieroda-Kowal (Hrsg.): *Menschen und Gedanken – Festschrift zum 70. Geburtstag von Professor Dr. habil. Bolesław Andrzejewski*, Verlag Dr. Kovač, Hamburg 2016, 215-223.
119. *Zum Problem des fremdsprachlichen Wortschatzes: Darbietung – Erlernung – Anwendung*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE* pod redakcją Lecha Kolago, tom LVIII (STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, LVIII. Band), Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2016, 401-408.
120. *Kodematik und ihre metaglottodidaktische Relevanz*. W: Glottodidactica, Vol. XLIV/1 (2017). Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2017, 163-172.
121. *Einarbeitung und Überarbeitung des fremdsprachlichen Unterrichtsmaterials*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE* pod redakcją Lecha Kolago, tom LX STUDIEN ZUR DEUTSCH-KUNDE, herausgegeben von Lech Kolago, LX Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2017, 761-768.
122. *Procesy przyswajania, uczenia się i użycia języka*. W: Studia Rossica Gedanensia, 4/2017. Uniwersytet Gdański, Wydział Filologiczny, Gdańsk 2017, 141-150.
123. *Zur Kommunikationsleistung des Fremdsprachenlerner*. W: Glottodidactica, Vol. XLV/1 (2018). Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2018, 147-157.
124. *Funkcja języka w określonym kontekście pozajęzykowym (Wybrane zagadnienia)*. W: DIALOGI O KULTURZE. KULTURY DIALOGU. Instytut Skandynawistyki Uniwersytetu Gdańskiego. Studia Północnoeuropejskie, tom V. Seria pod redakcją Marii Sibińskiej. Jubileusz Profesora Hieronima Chojnackiego. Redakcja naukowa Maria Sibińska, Hanna Dymel-Trzebiatowska. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2018, 83-90.
125. *Zum Verhältnis von Theorie und Praxis im Fremdsprachenunterricht*. W: Glottodidactica, Vol. XLV/2 (2018). Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2018, 299-308.
126. *Zum Begriff der Einkodierung fremdsprachlicher Strukturen*. W: STUDIA NIEMCOZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom LXII, STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE, herausgegeben von Lech Kolago, LXII Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2018, 339-356.
127. *Zur Komplexität der fremdsprachlichen Unterrichtsgrundlage*. W: Stettiner Beiträge zur Sprachwissenschaft, Band 12. Barbara Komenda-Earle, Krzysztof Nerlicki, Katarzyna Sztandarska, Monika Kasjanowicz-Szczepańska (Hrsg.). Cogito, ergo sum – Wortschatz, Kognition, Text. *Professor Ryszard Lipczuka zum 70. Geburtstag gewidmet*. Verlag Dr. Kovač, Hamburg 2019, 293-304.

Recenzje

1. Karl-Dieter Bunting, *Einführung in die Linguistik*. Athenäum Verlag GmbH, Frankfurt/M 1971, 207 ss. W: Glottodidactica Vol. VII, Poznań 1975, 95-100.
2. (et al.) Frank Achtenhagen, *Didaktik des fremdsprachlichen Unterrichts. Grundlagen und Probleme einer Fachdidaktik*. Pädagogisches Zentrum - Veröffentlichungen Reihe D: Didaktik-Analysen und

- Modelle, Band 7 im Verlag Julius Beltz. Weinheim-Berlin-Basel 1971, 2. überarbeitete Auflage 1971 IV/192 S. W: Glottodidactica Vol. VII, Poznań 1975, 100-104.
3. A. Bzdęga, J. Chodera, S. Kubica, *Podręczny słownik polsko-niemiecki*, Państwowe Wydawnictwo "Wiedza Powszechna", Warszawa 1973, 1018 ss. W: Kwartalnik Neofilologiczny XXII, 3/1975, 379-381.
 4. Manfred Uessler, *Soziolinguistik*, VEB Deutscher Verlag der Wissenschaften, Berlin 1982, 181 ss. W: Glottodidactica Vol. XVII, Poznań 1985, 109-114.
 5. M. Legutke, W. Thiel, *Airport, Ein Projekt für den Englischunterricht in Jahrgangsstufe 6*, Hessisches Institut für Bildungsplanung und Schulentwicklung (HIBS), Wiesbaden, (= Materialien zum Unterricht, Sekundarstufe I, Heft 40. Neue Sprachen - Englisch 3), und M. Legutke, W. Thiel, *Airport, Videofilm*, 30 Minuten, Farbe, Institut für Film und Bild, Grünwald 1983 (42 0379). W: Glottodidactica Vol. XVIII, Poznań 1986, 126-129.
 6. Vogel, Klaus: *Lernersprache: linguistische und psycholinguistische Grundlagen zu ihrer Erforschung*. Tübingen: Narr, 1990 (Tübinger Beiträge zur Linguistik 341), ISBN 3-8233-4192-8. 302 ss. W: Informationen Deutsch als Fremdsprache, DAAD, Nr. 2/1991, 221-224.
 7. *Fremdsprache Deutsch. Zeitschrift für die Praxis des Deutschunterrichts*. Goethe-Institut, Klett Edition Deutsch. Heft 1/1989. W: Colloquia Germanica Stetinensia Nr 3, Szczecin 1992, 137-140.
 8. *Fremdsprache Deutsch. Zeitschrift für die Praxis des Deutschunterrichts*. Goethe-Institut, Klett Edition Deutsch. Heft 2/1990. W: Colloquia Germanica Stetinensia Nr 3, Szczecin 1992, 141-143.
 9. Hans Strohner, *Textverstehen. Kognitive und kommunikative Grundlagen der Sprachverarbeitung*. Westdeutscher Verlag, Wiesbaden 1990. W: Fragezeichen. Beiträge zu Theorie und Praxis des Deutschunterrichts in Italien. Nr.3 - 1992, Editoriale News - 20020 Lainate (Milano), 47-49.
 10. Arnulf Kraus, *Fremdsprachen richtig lernen*. Expert Verlag, Ehningen bei Böblingen, 1990. W: Fragezeichen. Beiträge zu Theorie und Praxis des Deutschunterrichts in Italien. Nr. 3- 1992, Editoriale News - 20020 Lainate (Milano), 49-50.
 11. *Fremdsprache Deutsch. Zeitschrift für die Praxis des Deutschunterrichts*. Goethe-Institut. Klett Edition Deutsch. Heft 3/1990. W: Informationen Deutsch als Fremdsprache, DAAD, Nr.5 /1992, 639-642.
 12. *Fremdsprache Deutsch. Zeitschrift für die Praxis des Deutschunterrichts*. Goethe-Institut. Klett Edition Deutsch. Heft 5/1991. W: Informationen Deutsch als Fremdsprache, DAAD, Nr 2/3/ 1994, 356-359.
 13. *Fremdsprache Deutsch. Zeitschrift für die Praxis des Deutschunterrichts*. Goethe-Institut. Klett Edition Deutsch. Heft 6/1992. W: Informationen Deutsch als Fremdsprache, DAAD, Nr. 2/3/1994, 361-364.
 14. Thomas Jechle, *Kommunikatives Schreiben: Prozeß und Entwicklung aus der Sicht kognitiver Schreibforschung*. Gunter Narr Verlag, Tübingen 1992, 200 S.,(ScriptOralia; 41). W: Deutsch als Fremdsprache. 1/1995, 50.
 15. Leirbukt, O./ Lindemann, B. (eds.): *Psycholinguistische und didaktische Aspekte des Fremdsprachen-lernens. Psycholinguistic and pedagogical aspects of foreign language learning*. Tübingen: Narr 1992. 200 S., (Tübinger Beiträge zur Linguistik Bd. 377). W: Die Neueren Sprachen 4/95, 464-465.
 16. Johannes-Peter Timm (Hrsg.): *Ganzheitlicher Fremdsprachenunterricht*. Weinheim: Deutscher Studien Verlag, 1995, 250 S. W: Neusprachliche Mitteilungen aus Wissenschaft und Praxis 2/1996, 118.
 17. K.-Richard Bausch/Manfred Heid (Hrsg.): *Das Lehren und Lernen von Deutsch als zweiter oder weiterer Fremdsprache; Spezifika, Probleme, Perspektiven*. Bochum: Universitäts-verlag Dr. N. Brockmeyer, 1990. 185 S. (Manuskripte zur Sprachlehrforschung; Bd. 32). W: Neusprachliche Mitteilungen aus Wissenschaft und Praxis 2/1996, 118-119.
 18. DUDEN. *Das große Fremdwörterbuch. Herkunft und Bedeutung der Fremdwörter*. Hrsg. vom wissenschaftlichen Rat der Dudenredaktion. Dudenverlag Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich 1994. 1557 ss. W: Studia Germanica Gedanensia 3, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1997, 183-186.
 19. DUDEN. *Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten. Wörterbuch der deutschen Idiomatik*. Bearbeitet von Günther Drosdowski und Werner Scholze-Stubenrecht. Duden Band 11. Duden-verlag. Mannheim - Leipzig - Wien - Zürich, 1992. W: Studia Germanica Gedanensia 6, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1998, 215-217.
 20. Pauli Kaikkonen, *Erlebte Kultur- und Landeskunde, ein Weg zur Aktivierung und Intensivierung des Kulturbewußtseins der Fremdsprachenlernenden - eine Untersuchung mit LehrstudentInnen*. Acta Universitatis Tampereensis, ser A vol 325, Universität Tampere, 1991. W: Studia Germanica

- Geda-nensia 6, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1998, 228-229.
21. Brunon Synak, *Kaszubska tożsamość. Ciągłość i zmiana*. Uniwersytet Gdański. Instytut Kaszubski. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1998, ss. 263. W: Acta Cassubiana 2000, 353-357.
 22. DUDEN. *Die deutsche Rechtschreibung. Das umfassende Standardwerk auf der Grundlage der neuen amtlichen Regeln*. 23. Auflage. Duden Band 1. Dudenverlag. Mannheim – Leipzig – Wien – Zürich. 2004, 1152 Seiten. W: Studia Germanica Gedanensia 13, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2005, 176-180.
 23. Marlena Porębska, *Das Kaschubische: Sprachtod oder Revitalisierung? Empirische Studien zur ethno-linguistischen Vitalität einer Sprachminderheit in Polen*. Slavistische Beiträge, Band 452. Verlag Otto Sanger, München 2006, ss. 272. W: Acta Cassubiana. Tom XI, Instytut Kaszubski, Gdańsk 2009, 341- 345.
 24. DUDEN. *Das Bedeutungswörterbuch*. 4., neu bearbeitete und erweiterte Auflage. Herausgegeben von der Dudenredaktion. Duden Band 10. Dudenverlag. Mannheim · Leipzig · Wien · Zürich. Bibliographisches Institut AG, Mannheim 2010, 1151 S. W: Zbliżenia Interkulturowe. Polska · Niemcy · Europa. Interkulturelle Annäherungen. Polen · Deutschland · Europa. Polityka · Kultura · Społeczeństwo. 7/2010. Pismo Wyższej Szkoły Studiów Międzynarodowych w Łodzi, Łódź, 177-180.
 25. DUDEN. *Deutsch als Fremdsprache. Standardwörterbuch*. 2., neu bearbeitete und erweiterte Auflage. Herausgegeben von der Dudenredaktion. Dudenverlag. Mannheim · Leipzig · Wien · Zürich. Bibliographisches Institut AG, Mannheim 2010. 1151 + 48 S. W: Studia Germanica Gedanensia 23, Studien zur angewandten Germanistik II, Hrsg./Red. Andrzej Kątny. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2010, 425-429.
 26. DUDEN. *Das Stilwörterbuch*. 9., völlig neu bearbeitete Auflage. Herausgegeben von der Dudenredaktion. Duden Band 2. Dudenverlag. Mannheim · Leipzig · Wien · Zürich. Bibliographisches Institut AG, Mannheim 2010. 1087 S. W: Studia Germanica Gedanensia 23 W: Studia Germanica Gedanensia 23, Studien zur angewandten Germanistik II, Hrsg./Red. Andrzej Kątny. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2010, 429-434.
 27. DUDEN. *Briefe und E-Mails gut und richtig schreiben*. Bearbeitet von der Dudenredaktion. Dudenverlag. Mannheim · Leipzig · Wien · Zürich 2010, 608 S. W: Glottodidactica Vol. XXXVI, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2010, 246-248.
 28. DUDEN. *Die deutsche Rechtschreibung. Das umfassende Standardwerk auf der Grundlage der amtlichen Regeln*. 26. Auflage. Duden Band 1. Dudenverlag: Berlin · Mannheim Zürich. 2013, 1216 S. W: Glottodidactica Vol. XL/1 (2014). Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań 2014, 141-144.
 29. Justyna Pomierska, *Przysłowia Kaszubskie. Studium z paremiografii i paremiologii*. Instytut Kaszubski w Gdańsku, Gdańsk 2013, ss. 696. W: STUDIA NIEMCO-ZNAWCZE pod redakcją Lecha Kolago, tom LV / STUDIEN ZUR DEUTSCHKUNDE herausgegeben von Lech Kolago, LV. Band, Uniwersytet Warszawski, Instytut Germanistyki, Warszawa 2015, 807-815.

Referaty

1. *Strukturalizm a nauczanie języka czynnego*, Konferencja lektorów języków obcych, Jaszowiec, 16.-18.10.1970.
2. *Struktury językowe w procesie nauczania języków obcych*, Sesja Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, Szczecin, 6.05.1971.
3. *Konfiguracja materiału językowego a nauczanie języków obcych*, I Zjazd Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, Poznań, 4.-6.02.1973.
4. *Funkcja teorii regulacji w dydaktyce języków obcych*, I Ogólnopolskie Sympozjum Neofilologiczne PTN, Lublin, 7.-8.04.1974.
5. *Glottodidaktik im Lichte der Regelungstheorie*, 4. Internationale Deutschlehrertagung zum Thema: Grundfragen der Methodik des Deutschunterrichts und ihre praktischen Verfahren, Kilonia, 5.-9.08.1974.
6. *Modele statyczne języka w lingwistyce stosowanej*, II Ogólnopolskie Sympozjum Neofilologiczne PTN na temat: Nowoczesne Metody i Techniki Nauczania Języków Obcych, Białystok - Białowieża, 21.-23.09.1975.
- 7. *Taksonomiczna konformacja materiału językowego*, XXXV Zjazd Polskiego Towarzystwa Językoznawczego na temat: Teorie i metodologie językoznawstwa współczesnego, Łódź, 26.-27.04.1976.
8. *Sprachsysteme und das glottodidaktische Gefüge*, V. Internationale Deutschlehrertagung zum Thema:

- Moderner Sprachunterricht - Lehrerbildung und Lehrerfortbildung, Drezno, 1.-5.08.1977.
9. *Glottodydaktyka, socjolingwistyka i kulturoznawstwo*, III Ogólnopolskie Sympozjum Neofilologiczne PTN na temat: Kulturoznawstwo w nauczaniu języków obcych, Zielona Góra, 21.-22.10.1977.
 10. *Kryteria integracji materiałów językowych*, VI Ogólnopolskie Sympozjum Lingwistyki Stosowanej, Warszawa, 26.-28.10.1978.
 11. *Nowe techniki nauczania języków obcych*, Ogólnopolskie Seminarium na temat: "Funkcje Oświato-wo-Wychowawcze Uniwersytetów Powszechnych", Drzonków k. Zielonej Góry, 19.-20.01.1979.
 12. *Proces komunikacji a gramatyka dydaktyczna*, Konferencja popularno-naukowa na temat: Efektyw-ność nauczania języków obcych na kursach pozaszkolnych, Zarząd Wojewódzki Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Szczecin, 19.-20.03.1980.
 13. *Stratyfikacja kompetencji językowej i komunikatywnej w ujęciu glottodydaktycznym*, VII Sympozjum Lingwistyki Stosowanej, Jachranka, 15.-18.05.1980.
 14. *Kommunikationssituation und Fremdsprachenunterricht*, VI. Internationale Deutschlehrertagung "Lehrer und Lernende im Deutschunterricht", Norymberga, 4.-8.08.1980.
 15. *Procesy kształtowania kompetencji językowej*, V Sympozjum Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego na temat: Pozaszkolne formy nauczania języków obcych, Charzykowy, 18.-19.10.1980.
 16. *Determinanty programu nauczania języków obcych*, Konferencja robocza ZG PTN na temat: Nauczanie języków obcych w Polsce. Teoria - Praktyka - Polityka Oświatowa, Poznań, 28.-29.03.1981.
 17. *Wybrane zagadnienia z dydaktyki języków obcych*, Konferencja metodyczno-naukowa na temat: Efektywne metody nauczania języka specjalistycznego na lektoratach języków obcych w szkołach wyższych, Wyższa Szkoła Inżynierska w Radomiu, Studium Języków Obcych, Radom, 22.-23.09.1981.
 18. *Stan wiedzy lingwistyczno-dydaktycznej w procesie dokształcania*, VI Sympozjum Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, Szczecin, 7.-8.11.1981.
 19. *Zum pragmalinguistischen Aspekt des fremdsprachlichen Könnens*, Wissenschaftliche Konferenz des Instituts für Fremdsprachen der Universität für Ökonomie "Karl Marx" zum Thema: Wirtschafts-leben und Kommunikation, Budapeszt, 24.-26.05.1982.
 20. *Glottodidaktische Neuorientierung in der Fremdspracherlernung*, Internationale Jubiläumskonferenz, Hochschule für Ökonomie "Karl Marx", Sofia, 14.-16.10.1982.
 21. *Pragmalinguistische Elemente in der Textgestaltung*, XIV. Gesamtpolnische Deutschlehrer- und Lektorenkonferenz, Warszawa, 27.-29.10.1982.
 22. *Ein Beitrag zu Fremdsprachenkönnen und -kenntnissen für die Fachbildung*, Wissenschaftliche Konferenz des Instituts für Fremdsprachen der Universität für Ökonomie "Karl Marx" zum Thema: Aktuelle Fragen der Zusammenhänge zwischen Kultur, Wirtschaft und Fremdsprachenunterricht, Budapeszt, 6.-8.06.1983.
 23. *Möglichkeiten der Textbearbeitung im Hochschullektorat*, VII. Internationale Deutschlehrer-tagung zum Thema: Deutschunterricht in fremdsprachiger Umwelt, Budapest, 1.-5.08.1983.
 24. *Pragmalinguistyka a lektoraty języków obcych*, XVI Konferencja naukowo-metodyczna lektorów języków obcych na temat: Model nauczania języków obcych na kierunkach niefilologicznych, Olsztyn, 20.-21.09.1985.
 25. *Sytuacyjne nauczania języków obcych*, Konferencja naukowo-metodyczna na temat: Wczesne rozpoczynanie nauki języków obcych, Lublin, 19.-20.05.1986.
 26. *Gesteuerter Lehr-Lern-Prozeß in der Fremdsprache*, VIII. Internationale Deutschlehrer-tagung zum Thema: Ziele und Wege des Unterrichts in Deutsch als Fremdsprache. Sein Beitrag zur interkulturellen Verständigung, Berno, 4.-8.08.1986.
 27. *Zur Rolle des Rückkopplungsgefüges im fremdsprachlichen Kontakt*, XIV. Internationaler Linguisten-kongreß, Berlin, 10.-15.08.1987.
 28. *Specyficzność lingwistyczno-dydaktyczna modelu przyswajania języka obcego*, Sympozjum Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego na temat: Nauczanie języków obcych dla celów specjalnych, Sopot, 7.-9.03.1988.
 29. *Der bilinguale Speicher-Mechanismus und seine Arbeitsweise*, I. Internationale Konferenz zum Thema: Theorie und Praxis der deutsch-polnischen Konfrontation und Translation, Rzeszów, 30.05.-1.06.1988.
 30. *Der fremdsprachliche Mechanismus: Konstituierung und Funktionieren*, 2. Internationales PNV-IDV-Symposium zum Thema: Fachsprachliche Deutschlehreraus- und -fortbildung, Sopot, 3.-27.09.1988.

31. *Kommunikative Komponenten der fremdsprachlichen Unterrichtsvorgänge*, Internationale Linguistische Konferenz zum Thema: Funktionalkommunikative Aspekte der Fremdsprachenausbildung. Linguistische und Methodische Orientierung, Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Zielona Góra, 18.-19.05.1989.
32. Opublikowane tezy referatu: *Die Funktionen der Sprech- und Sprachmatrizen in fremdsprachlicher Kommunikation*, IX. Internationale Deutschlehrertagung, Wien, 31.07.-4.08.1989. W: *Moderner Unterricht Deutsch als Fremdsprache, Anspruch und Wirklichkeit* (Thesen der Sektionsreferate), Wien 1989, 208.
33. *Zu einigen speziellen Fragen der Verarbeitung vom fremdsprachlichen (Lern)Material*, VII. Symposium des Spanischen Deutschlehrerverbands (SEPA) zum Thema: Sprache und Literatur der deutschsprachigen Länder. Themen aus dem Bereich des DaF-Unterrichts" Valladolid (Spanien), 24.-28.11.1991.
34. *Die Steuerungsfunktion der Lehrwerkkomponenten*, Internationale Sonnenberg-Tagung mit dem Rahmenthema: Das Lehrwerk im Deutschunterricht - Ware, Curriculum, Steinbruch, methodisches Glaubensbekenntnis?, Sonnenberg, 23.-29.02.1992.
35. *Plaszczyzny komunikacji językowej a mechanizm obcojęzyczny*, Konferencja poświęcona pamięci Profesora J. Brzezińskiego na temat: Polska w Zjednoczonej Europie - Nauczanie Języków Nowożytnych, Zakład Filologii Germańskiej UMCS, PTN, Lublin, 24.-26.04.1992.
36. *Intraindividuelle Ebene der fremdsprachlichen Kommunikation*, 27. Linguistisches Kolloquium (Sektion: Übersetzungswissenschaft/Zweitsprachenerwerb), Germanistisches Institut der Westfälischen Wilhelms-Universität, Münster, 9.-11.09.1992.
37. *Komunikacja obcojęzyczna na płaszczyźnie intraindywidualnej*, VII Kongres i Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego na temat: Glottodydaktyka - Translatoryka - Kolegia, Białystok, 25.-27.09.1992.
38. *Interlinguistische und interkulturelle Fragen des Fremdsprachenerwerbs*, Internationale Konferenz zum Thema: Interkulturelle Aspekte der deutschen Sprache als Teil der Linguistik und der Literaturwissenschaft, Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Zielona Góra, 22.-23.10.1992.
39. *Verarbeitungsprozesse des Fremdsprachenwortschatzes*, 5. Göttinger Fachtagung Fremdsprachenausbildung an der Universität, zum Thema Wortschatz und Fremdspracherwerb, Georg-August-Universität Göttingen, 25.-27.02.1993.
40. *Eigenschaften des gesteuerten Fremdsprachen(lern/erwerbs)prozesses*, X. Internationale Deutschlehrertagung "Deutsch als Fremdsprache in einer sich wandelnden Welt" (Sektion 4, Psychologische und soziologische Grundlagen des Unterrichts DaF), Lipsk, 2.-7.08.1993.
41. *Właściwości procesu przetwarzania informacji językowych*, I Ogólnopolska Konferencja z Filozofii Języka na temat: Prawda i Afirmacja, Zakład Filozofii Języka Instytutu Filozofii i Politologii Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, 1.-3.09.1993.
42. *Zur Funktionsweise des fremdsprachlichen Mechanismus*, 28. Linguistisches Kolloquium, Institut für Sprachwissenschaft der Karl-Franzens-Universität Graz, 8.-10.09.1993.
43. *Zum Begriff der sprachlich-kommunikativen Kreativität bei J.G. Herder*, Internationales Wissenschaftliches Symposium zum Thema: Johann-Gottfried-Herder - 250. Geburtstag, Uniwersytet Gdański, 3.-5.11.1994.
44. *Sprachliche Gemeinschaften: interethnische und interkulturelle Beziehungen*, Tagung der Ostsee-Akademie mit dem Bund der deutschen Minderheit und der Kaschubisch-Pommerschen Gesellschaft Danzig zum Thema: Nationale Identität und Kulturbewußtsein der Deutschen im Osten, Gdańsk, 23.-26.03.1995.
45. *Der Sprachmechanismus und seine Eigenschaften*, I. Germanistisches Symposium des Lehrstuhls für Germanische Philologie an der Universität Gdańsk, 6.05.1995.
46. *Das literarische Werk aus kommunikationstheoretischer Sicht*, Konferencja naukowa na temat: Literatur und Institutionen der literarischen Kommunikation in nordeuropäischen Städten im Zeitraum vom 16. bis 18. Jahrhundert, Instytut Filologii Polskiej i Katedra Filologii Germańskiej Uniwersytetu Gdańskiego, 15.-17.05.1995.
47. *Komunikatywne aspekty nauki języków obcych*, Konferencja naukowa na temat: Problematyka współczesnej glottodydaktyki, Zakład Filologii Germańskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy, Charzykowy k. Chojnic, 2.06.1995.
48. *Zur Konstruktionsweise des rezeptiven fremdsprachlichen Speichers*, 30. Linguistisches Kolloquium, Uniwersytet Gdański, 13.-16.09.1995.
49. *Lingwodydaktyka a rola nauczyciela w procesie nauki języka obcego*, Międzynarodowe Sympozjum Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego na temat: Kształcenie, doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli języków obcych, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Zielonej Górze, 22.-23.09.1995.

50. *Sprachliche Kommunikation als Integrierungsfaktor*, Wissenschaftliches Symposium zum Thema: Eurovisionen (im zwanzigsten Jahrhundert). Integratives Denken europäischer Intellektueller. Lehrstuhl für Kultur des Deutschen Sprachraums, Institut für Germanische Philologie an der Adam-Mickiewicz-Universität oraz Seminar für Neuere Deutsche Literaturwissenschaft an der Otto-Friedrich-Universität Bamberg, Poznań, 26.-29.09.1995.
51. *Rezeptive und produktive Tätigkeiten im Bereich Deutsch als Fremdsprache*, Internationale Konferenz zum Thema: Die deutsche Sprache und Literatur als Brücke in Europa, Lehrstuhl für Germanische Philologie an der Pädagogischen Hochschule Rzeszów und Polnisch-Deutsche Gesellschaft Rzeszów, 12.-14.10.1995.
52. *Zur Funktion der Sprache in der wissenschaftlichen Tätigkeit*, Germanistisches Arbeitsgespräch Bremen - Danzig, Universität Bremen, 17.-18.11.1995.
53. *Fremdsprachenunterricht und seine Verarbeitungsvorgänge*, Wissenschaftliches Kolloquium zum Thema: Deutsch als Fremdsprache an Universitäten und Hochschulen mit Deutschlehrausbildung, Institut für Germanistik an der Otto-von-Guericke-Universität Magdeburg, 24.-25.01.1996.
54. *Plaszczyzny przekazu w komunikacji językowej*, Międzynarodowa konferencja naukowa na temat: Słowo. Tekst. Czas, Uniwersytet Szczeciński, Instytut Filologii Słowiańskiej, 4.-5.06.1996.
55. *Verarbeitungsvorgänge der fremdsprachlichen Informationen*, 31. Linguistisches Kolloquium, Universität Bern, 12.-14.09.1996.
56. *Zum Kulturbegriff in der fremdsprachlichen Kommunikation*, II Konferencja Regionu Europy Centralnej FIPLV (FIPLV-PTN-UAM) na temat: Problemy Uniwersalne a Nauczenie Języków Obcych, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 20.-21.09.1996.
57. *Sprache im linguistischen, literarischen und juristischen Spiegel*, Arbeitsgespräch über Beziehungen zwischen Jurisprudenz und Literatur, Forschungsstelle für Text, Überlieferungs- und Bildungsgeschichte, Fachbereich 10: Sprach- und Literaturwissenschaft, Universität Bremen, 26.-27.09.1996.
58. *Zur Spezifik der fremdsprachlichen Kodematik*, Międzynarodowa konferencja naukowa na temat: U podstaw struktury i rozwoju języka, poświęcona pamięci Profesora Ludwika Zabrockiego, Instytut Lingwistyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauki, Poznań, 9.-10.12.1996.
59. *Zur Steuerung der intralingualen Prozesse*, 7. Göttinger Fachtagung zum Thema: Sprach- und Kulturkontraste im Fremdsprachenunterricht, Sprachlehrzentrum, Zentrale Einrichtung für Fremdsprachenlehre und Sprecherziehung der Universität Göttingen, 6.-8.03.1997.
60. *Metaphorik in der Rechtssprache*, Internationales Kolloquium zum Thema: Rechtskultur und literarische Kultur, Forschungsstelle für Text, Überlieferungs- und Bildungsgeschichte, Fachbereich 10: Sprach- und Literaturwissenschaft, Universität Bremen, 26.-28.11.1997.
61. *Interkulturelle Relationen im Bereich der Aneignung von Fremdsprachen*, II. Internationale Germanistische Konferenz zum Thema: Interkulturalität in Literatur und Sprache. Assimilation – Abgrenzung - Austausch, Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Germańskiej, Kamień Śląski, 26.-29.04.1998.
62. *Kodematyczne aspekty procesów translatorycznych*, I Debaty Przekładoznawcze, Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Instytut Filologii Obcych, Częstochowa, 11.05.1998.
63. *Fremdsprachige Dekodierungsprozesse und ihre Konsequenzen*, IX Kongres Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego na temat: Nowe technologie w nauczaniu języków obcych. Nauczanie dzieci i dorosłych. Kształcenie i doksztalcanie kadry nauczycielskiej, Poznań, 11.-12.09.1998.
64. *Procesy kodematyczne w komunikacji językowej*, Międzynarodowa konferencja naukowa na temat: Leksyka w komunikacji językowej, Uniwersytet Gdański, Instytut Filologii Słowiańskiej, Zakład Dydaktyki Języka Rosyjskiego, Gdańsk - Łączyń, 22.-26.09.1998.
65. *Unterrichtssprache als Kommunikations- und Lehr-Lern-Gegenstand*, 8. Göttinger Fachtagung zum Thema: Normen und Fremdsprachenunterricht, Sprachlehrzentrum, Zentrale Einrichtung für Fremdsprachenlehre und Sprecherziehung der Universität Göttingen, 3.-5.03.1999.
66. *Sprawności bilingwalne w procesach translatorycznych*, Międzynarodowa konferencja translatoryczna na temat: Przekładając nieprzekładalne (Translating the Untranslatable) Uniwersytet Gdański, Instytut Anglistyki oraz współorganizatorzy British Council w Warszawie, University of Westminster w Londynie, Studium Translatoryki Uniwersytetu Gdańskiego oraz Instytut Języków Obcych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, 24.-26.03.1999.
67. *O pojęciu sterowania w komunikacji obcojęzycznej*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa na temat: Specyfika nauczania - uczenia się. Debaty glottodydaktyczne - Debaty przekładoznawcze. Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, Instytut Filologii Obcych Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, Instytut Filologii Romańskiej Uniwersytetu Śląskiego. Częstochowa - Złoty Potok,

- 6.-7.10.2000.
68. *Interdyscyplinarność dydaktyki a metodyka szczegółowa (glottodydaktyka obcojęzyczna)*, Konferencja na temat: Unifikacja czy tożsamość edukacyjna w kształceniu pedagogicznym nauczycieli u progu zjednoczenia z Europą, Akademia Bydgoska im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Instytut Edukacji Szkolnej, Zakład Pedagogicznego Kształcenia Nauczycieli, Bydgoszcz, 20.11.2000.
 69. *Zur Festigung der grammatischen Strukturen in den Interaktionen*, 9. Göttinger Fachtagung zum Thema: Grammatik und Fremdsprachenunterricht. Sprachlehrzentrum, Zentrale Einrichtung für Fremdsprachenlehre und Sprecherziehung der Universität Göttingen, 7.-9.03.2001.
 70. *Glottodydaktyka a kodematyka obcojęzyczna*, Konferencja naukowo-metodyczna nauczycieli języków obcych szkolnictwa wojskowego na temat: Teoria i praktyka nauczania języków obcych w wojsku. Egzaminowanie wg normy STANAC 6001, Wojskowe Studium Nauczania Języków Obcych w Łodzi, Łódź, 30.-31.08.2001.
 71. *O relewancji leksykalnej w komunikacji językowej*, Międzynarodowa konferencja naukowa na temat: Leksyka w komunikacji językowej II, Uniwersytet Gdański, Instytut Filologii Słowiańskiej, Zakład Dydaktyki Języka Rosyjskiego i Kościerska Fundacja Nauki i Kultury, Gdańsk – Stawiska, 7.-12.-09.2001.
 72. *Fremdsprachliche Kommunikation und interkulturelle Kompetenz*, Międzynarodowa konferencja naukowa na temat: Interkulturelle Kommunikation, Słubice, 7.-9.10.2002.
 73. *Kommunikationssituationen und (fremd-)sprachliche Kontakte*, Międzynarodowa konferencja naukowa na temat: Kontakty językowe w Europie Środkowej w perspektywie dia- i synchronicznej, Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Gdańskiego i Wydział Filologiczny Wszechnicy Mazurskiej w Olecku, Olecko, 23.-24.06.2003.
 74. *Fremdsprachlicher Dekodierungsvorgang und seine Lernwirkungen und Nachwirkungen*, Inter-nationale Sprachwissenschaftliche Konferenz zum Thema: Kommunikation für Europa: Sprachkontakte – Sprachkultur – Sprachlernen, Universität Szczecin, Germanistisches Institut, Lehrstuhl für deutsche Sprache, Szczecin-Pobierowo, 7.-10.09.2003.
 75. *Kodematyczne właściwości procesów translacji*, Druga międzynarodowa konferencja naukowa na temat: Słowo – z perspektywy językoznawcy i tłumacza, Instytut Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 22.-24.10.2003.
 76. *Zur Konstruktion des fremdsprachlichen Speichers-Mechanismus*, Międzynarodowa konferencja naukowa/Internationale Jahrestagung na temat/zum Thema: Konstrukty a rzeczywistość w badaniach lingwistycznych, literaturo- i kulturoznawczych oraz w naukach historycznych i społecznych/Konstrukte und Realität in der Sprach-, Literatur- und Kulturwissenschaft sowie in der Geschichtsforschung und Sozialwissenschaft, Stowarzyszenie Germanistów Polskich/Verband Polnischer Germanisten, Współorganizator/Mitveranstalter - Instytut Filologii Germańskiej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań/Posen, 23.-25.04.2004.
 77. *Zur De-Kodierung fremdsprachiger Äußerungen und Texte*, Międzynarodowa konferencja na temat: Moderne deutsche Texte, Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego, Institut für Germanistik der Universität Rzeszów, Rzeszów, 27-30.04.2004.
 78. *Einige Unterrichtsfragen des Danziger Schulsystems im 16. und 17. Jahrhundert*, Międzynarodowa konferencja naukowa na temat: Literatur, Sprache und Kultur in Danzig und der Ostseeregion, Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, 2.-3.07.2004.
 79. *Glottokodematyka i jej zakres badań*, Międzynarodowa konferencja naukowa na temat: Komunikacja językowa w społeczeństwie informacyjnym – nowe wyzwania dla dydaktyki języków obcych, Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, Zarząd Główny i Zarząd Okręgu Lubelskiego oraz Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej i Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin, 12.-14.09.2005.
 80. *Glottokodowe procesy przyswajania i użycia języka niemieckiego jako obcego*, Ogólnopolska konferencja naukowa na temat: Glottodydaktyczne implikacje we współczesnych badaniach germanistycznych (Glottodidaktische Implikationen in den gegenwärtigen germanistischen Forschungen), Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa we Włocławku, Instytut Neofilologii, Zakład Filologii Germańskiej, Włocławek, 25.-26.04.2006.
 81. *Gdańskie neofilologie: geneza – stan – perspektywy*, Konferencja naukowa na temat: Tradycje gdańskiej humanistyki, Wydział Filologiczno-Historyczny Uniwersytetu Gdańskiego i Instytut Kaszubski w Gdańsku, Gdańsk, 4.-5.12.2006.
 82. *Wybrane zagadnienia współczesnych teorii przyswajania języków obcych*, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Wydział I Nauk Społecznych i Humanistycznych, Gdańsk, 8.11.2007.
 83. *Angewandte Linguistik und ihre Ergebnisse für die Aufbereitung der fremdsprachlichen Unterrichtsmaterialien*, Internationale Fachtagung mit dem Thema: WORT – SATZ – TEXT.

Einheit und Vielfalt der modernen germanistischen Sprachwissenschaft, Institut für Germanistik an der Adam-Mickiewicz-Universität in Poznań und Fakultät für Linguistik und Literaturwissenschaft an der Universität in Bielefeld, Philologische Fakultät der Adam-Mickiewicz-Universität in Poznań (Posen), 25.-27.04.2008.

84. *Kodematyczna interpretacja kontaktów językowych*, I Ogólnopolska Konferencja Naukowa na temat: Kontakty kulturowe i językowe Polski przed i po roku 1989, Wyższa Szkoła Języków Obcych w Świeciu, Wydział Zamiejscowy w Przasnyszu, Mazowieckie Spotkania Filologiczne, Przasnysz, 9.-10. 04.2011.
85. *Kodematysche Überlegungen zum Begriffsbereich: Traduktion – Translation*, Konferencja nauko-wa pt. Translation im Spannungsfeld der Cultural Turns / Translation Among Cultural Turns, Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, 13-14.10.2011.
86. **ZUR DEKODIERUNG UND KODIERUNG DER SPRACHLICHEN KORPORA, INTERNATIONALE KONFERENZ ZUM THEMA: KORPORA UND KANONES. SCHLESIEEN UND ANDERE RÄUME IN SPRACHE, LITERATUR UND WISSEN-SCHAFT, INSTITUT FÜR GERMANISTIK DER UNIVERSITÄT OPOLE, KAMIEŃ ŚLĄSKI, 4.-17.10.2012.**
87. *Język jako specyficzny rodzaj kodu*, Seminarium naukowe na temat "Od dźwięku do słowa i jeszcze dalej", Uniwersytet Gdański, Katedra Języków Wschodniosłowiańskich, Gdańsk, 14.11.2013.
88. *Teoria kodematyczna a przyswajanie języków obcych*. Sesja naukowa, poświęcona spuściźnie naukowej Profesora Ludwika Zabrockiego, UAM Poznań, 24.11.2017

Inne prace

1. Wykonanie prac w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego jako koordynatora 1-go stopnia problemu resortowego Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki - R. III. 7. pt. *Metody efektywizacji nauczania języków obcych na szczeblu szkoły wyższej* (symbol 1.3.):
 - a) I etap nt. *Akwizycja języka niemieckiego w świetle teorii zbiorów i regulacji*, 1977, 20 ss. maszynopis).
 - b) II etap nt. *Wpływ teorii gramatycznych na przygotowanie materiałów językowych* (na przykładzie języka niemieckiego), 1978, 21 ss. (maszynopis).
 - c) III etap nt. *Rola teorii regulacji w procesie percepcji struktur językowych*, 1979, 26 ss. maszynopis)

Sprawozdanie naukowe

1. (et al.) *Das erste deutsch-polnische Germanistentreffen nach der Wende*. W: *Kwartalnik Neofilologiczny* 1/1994, 67-70.